

Titlu: Raportul Eurojust privind traficul de droguri – Experiențe și provocări în cooperarea judiciară

Data:

13.4.2021

- Traficul de droguri continuă să fie **o piață extrem de profitabilă** la nivel mondial, cu o valoare estimată de **30 de miliarde EUR** pe an numai în Uniunea Europeană. Impactul global asupra societăților are consecințe dramatice – pentru sănătate, administrație, economie și alte domenii afectate indirect. Acest impact afectează, de asemenea, autoritățile de aplicare a legii și autoritățile judiciare, care sunt copleșite de creșterea bruscă a cazurilor de trafic de droguri. Multe state membre ale UE fac eforturi să aloce resurse suficiente pentru combaterea grupurilor de criminalitate organizată extrem de flexibile care acționează la nivel transfrontalier.
- În plus, rețelele de criminalitate organizată care operează în Europa profită de frontierele deschise și de complexitatea și diversitatea numeroaselor cadre juridice din UE. Pentru a contracara în mod eficace aceste circumstanțe, **autoritățile judiciare** din interiorul și din afara UE **cooperează cu succes** – cu sprijinul **Agenției Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust)**. În anii următori se așteaptă o nouă creștere a numărului de sesizări la Eurojust, care ar trebui inclusă în planificare.
- Acest raport analizează **experiențele și provocările** legate de cooperarea judiciară în combaterea traficului de droguri. **Metodologia** utilizată a constat în identificarea și analiza unei selecții de cazuri adecvate, extrase din experiența practică dobândită prin sprijinul acordat de agenție în cazurile de trafic de droguri în perioada 2017-2020 (1 838 de cazuri). Această analiză de cazuri este structurată în șase capitole.
- Raportul ilustrează asistența pe care Eurojust o acordă pentru a depăși provocările legate de șapte subiecte care apar frecvent, și anume: Noile substanțe psihoactive și (pre)precursorii, cooperarea cu țările din afara UE (acorduri de cooperare, puncte de contact și cooperare informală), livrările supravegheate, conflictele de jurisdicție, anchetele financiare, urmărirea și recuperarea activelor, ordinul european de anchetă și traficul de droguri în mediu digital.
- Pe baza acestei analize și a experienței Eurojust legate de cooperarea judiciară în domeniu, raportul sugerează și prezintă **cele mai bune practici** pentru anchetele transfrontaliere. Conține **concluzii** și formulează **recomandări** care pot fi rezumate după cum urmează.
 - **Eforturile UE de a aborda provocările juridice** referitoare la **substanțele psihoactive noi** și precursorii **trebuie continuate și consolidate**. Atât timp cât autoritățile judiciare se confruntă în continuare cu provocări operaționale, Eurojust este organizația potrivită pentru a sprijini sistemul judiciar.
 - Cooperarea continuă și consolidată cu țările din afara UE prin intermediul procurorilor de legătură ai Eurojust, al punctelor de contact și al altor rețele sau mijloace este extrem de benefică în multe cazuri de trafic de droguri, demonstrând **un potențial suplimentar clar pentru anchetele naționale**. În conformitate cu recenta strategie a UE privind o uniune a securității și cu noua strategie a UE în materie de droguri 2021-2025, Eurojust salută și sprijină cu fermitate obiectivul de a încuraja și consolida cooperarea cu țările din afara UE, de exemplu prin încheierea de noi acorduri de cooperare, extinderea rețelei de puncte de contact și extinderea cooperării cu alte instituții, agenții și rețele.
 - Asistența Eurojust poate avea o valoare adăugată deosebită în cazurile de **livrare supravegheată transfrontalieră** pentru a ajuta autoritățile judiciare naționale să

depășească obstacolele generate de cadrul juridic european fragmentat care trebuie luate în considerare înainte și în timpul executării unei livrări supravegheate. Pentru a facilita cooperarea judiciară în acest domeniu, ar trebui avută în vedere **o mai mare armonizare și reglementarea specifică a acestei măsuri de investigare la nivelul UE.**

- Pentru a evita repercusiunile negative în anchetele paralele, cum ar fi chestiunile *ne bis in idem*, Eurojust își oferă expertiza în cazurile în care ar putea exista un **conflict de jurisdicții**. În unele cazuri, o **recomandare (sau o solicitare) comună** poate fi considerată și o opțiune valoroasă care poate fi utilizată pentru a obține un aviz imparțial cu privire la calea de urmat.
- Anchetele financiare în cazurile de trafic de droguri și, în special, indisponibilizarea, confiscarea și recuperarea activelor s-au dovedit extrem de importante, având în vedere impactul acestor măsuri asupra grupurilor de criminalitate organizată. Părțile relevante sunt încurajate să utilizeze pe deplin **birourile de recuperare a activelor, unitățile de informații financiare** și alte rețele. Eurojust sprijină practicienii în toate etapele anchetei financiare și în punerea în aplicare practică a noului **regulament privind ordinele de indisponibilizare și de confiscare** [Regulamentul (UE) 2018/1805].
- **Rețeaua judiciară europeană de combatere a criminalității informatice** este un actor important și oferă sprijin valoros în combaterea traficului de droguri pe darknet, pe platformele virtuale sau prin folosirea de instrumente de comunicare digitală. De asemenea, întrucât aceste anchete necesită frecvent cunoștințe speciale nu numai la nivelul aplicării legii, ci și în rândul autorităților judiciare, în special în cazurile transfrontaliere, Eurojust **încurajează practicienii să se adreseze punctelor lor naționale de contact din Rețeaua judiciară europeană de combatere a criminalității informatice** în cazurile relevante.
- Înființarea unei **echipe comune de anchetă (JIT)** este foarte recomandată în cazurile de trafic de droguri adecvate. Contrar preocupării larg răspândite, înființarea unei echipe comune de anchetă nu a fost niciodată mai simplă pentru autoritățile judiciare, deoarece **Eurojust oferă sprijin în toate fazele unei echipe comune de anchetă**, și anume în negocierea, redactarea, înființarea, administrarea și finanțarea unei JIT.
- În pofida rezultatelor promițătoare și încununate de succes ale **centrelor de coordonare** ale Eurojust (de exemplu, în timpul zilelor de acțiune comună care vizează arestări, percheziții și confiscări simultane și coordonate), autoritățile judiciare naționale par să fie reticente în a solicita înființarea unor centre de coordonare în cazurile de trafic de droguri. Prin urmare, Eurojust **invită și încurajează autoritățile judiciare să utilizeze mai mult acest instrument puternic în acest domeniu al criminalității**.
- **Valoarea adăugată a unei sesizări timpurii a Eurojust** consolidează, în cele din urmă, partea internațională a cazurilor naționale de trafic de droguri. Prin urmare, Eurojust **încurajează autoritățile implicate în cazurile transfrontaliere de trafic de droguri** să-și contacteze membrii respectivi din propria țară pentru a discuta despre opțiunile disponibile în cazul respectiv cât mai curând posibil.